

สถานการณ์โรคไข้ปวดข้อยุงลายประเทศไทย ประจำปีพ.ศ. 47/2561
ณ วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2561

สำนักโรคติดต่อภายใน กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

โรคไข้ปวดข้อยุงลายหรือชิคุนกุนยา (Chikungunya fever) จากการรายงานในระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 - 2560 พบผู้ป่วยสูงสุดในปี พ.ศ. 2557 อัตราป่วย 0.29 ต่อประชากรแสนคน แต่ในปี พ.ศ. 2558 - 2560 ผู้ป่วยลดลงอย่างต่อเนื่องและต่ำสุดในปี พ.ศ. 2560 อัตราป่วย 0.01 ต่อประชากรแสนคน ยังไม่รายงานผู้เสียชีวิตจากโรคนี้

ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 - 4 ธันวาคม 2561 พบผู้ป่วยสะสม 1,690 ราย อัตราป่วย 2.57 ต่อประชากรแสนคน สูงกว่าในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาถึง 70 เท่า เป็นเพศหญิง 1,046 ราย เพศชาย 644 ราย อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 1 : 1.62 พบได้ทุกกลุ่มอายุ สูงสุดในวัยเรียน อายุ 10 - 14 ปี อัตราป่วย 4.58 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาเป็นกลุ่มวัยทำงาน อายุ 25 - 29 ปี (3.85) อายุ 30 - 34 ปี (3.55) อายุ 20 - 24 ปี (3.45) และ 15 - 19 ปี (3.15) สัดส่วนอาชีพรับจ้างสูงสุด ร้อยละ 36.27 รองลงมาคือนักเรียน (28.93%) และงานบ้าน (11.18%)

พบผู้ป่วยได้ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนมีรายงานผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนพฤษภาคมและสูงสุดในเดือนพฤศจิกายน 1,009 ราย รองลงมาคือตุลาคม 223 ราย และสิงหาคม 130 ราย พบต่ำสุดในเดือนมกราคมและเมษายน เดือนละ 4 ราย เป็นผู้ป่วยนอกเขตเทศบาลร้อยละ 51.72 และในเขตเทศบาล (48.28%) ส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้ อัตราป่วย 17.88 ต่อประชากรแสนคน และภาคกลาง (0.05) มีรายงานผู้ป่วยจากทั้งหมด 13 จังหวัด 10 จังหวัด อยู่ในพื้นที่ภาคใต้ สูงสุดที่จังหวัดสงขลา อัตราป่วย 73.93 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือสตูล (68.83) และนราธิวาส (30.57) (ดังตารางที่ 1)

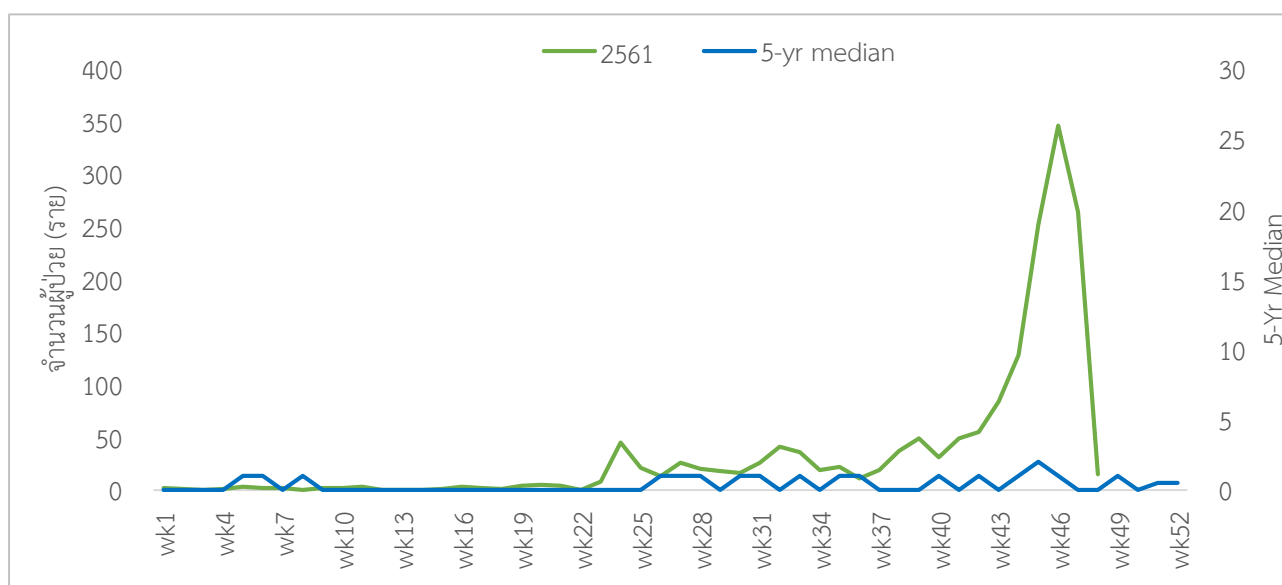
ตารางที่ 1 จำนวนและอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนโรคไข้ปวดข้อยุงลาย รายจังหวัด และอำเภอที่พบผู้ป่วย พ.ศ. 2561

จังหวัด	อำเภอ	จำนวน (ราย)	อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน
สงขลา	เมืองสงขลา สทิงพระ จะนะ เทพา สะบ้าย้อย กระแสสินธุ์ รัตภูมิ สะเดา หาดใหญ่ นาหม่อม ควนเนียง บางกล่ำ สิงหนคร คลองหอยโข้ง นาทวี ระโนด	1,055	73.93
สตูล	เมืองสตูล ควนโดน ท่าแพ ละงู พงษ์หัว	221	68.83
นราธิวาส	เมืองนราธิวาส ตากใบ บาเจาะ ยี่งอ ระแงะ รือเสาะ ศรีสาคร แว้ง สุโหงโกลก สุโหงปาดี เจาะไอร้อง	242	30.57
ภูเก็ต	เมืองภูเก็ต ถลาง	49	12.36
ปัตตานี	เมืองปัตตานี โคกโพธิ์ หนองจิก ยะหริ่ง ปะนา-ระ มายอ สายบุรี ไม้แก่น ยะรัง	52	7.39
ตรัง	เมืองตรัง กันตัง ห้วยยอด วังวิเศษ ย่านตาขาว	33	5.15
พัทลุง	เมืองพัทลุง ควนขนุน ปากพะยูน ป่าบอน	12	2.29
ยะลา	เมืองยะลา ธารโต	8	1.53
กระบี่	เมืองกระบี่	5	1.07

จังหวัด	อำเภอ	จำนวน (ราย)	อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน
ประจวบคีรีขันธ์	ปราณบุรี	3	0.57
สุราษฎร์ธานี	เมืองสุราษฎร์ธานี	2	0.19
กรุงเทพมหานคร	เขตคลองเตย เขตยานนาวา เขตจอมทอง เขต- บางกะปิ เขตสวนหลวง	7	0.13
นนทบุรี	เมืองนนทบุรี	1	0.08

อ้างอิง : ข้อมูลผู้ป่วยโรคไข้ปวดข้อยุงลายจากระบบรายงานการเฝ้าระวังโรค 506 สำนักระบาดวิทยา

สัปดาห์ที่ผ่านมา (28 พฤศจิกายน – 4 ธันวาคม 2561) มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้ปวดข้อยุงลายรายใหม่ จำนวน 451 ราย จาก 7 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ ภูเก็ต สงขลา ตรัง พัทลุง ปัตตานี และนราธิวาส แนวโน้มจำนวนผู้ป่วยรายสัปดาห์เป็นดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 ผู้ป่วยโรคไข้ปวดข้อยุงลายรายสัปดาห์ ปี พ.ศ. 2560, 2561 เปรียบเทียบกับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง

ข้อมูลจากโปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาดระหว่างวันที่ 28 พฤศจิกายน – 4 ธันวาคม 2561 มีเหตุการณ์ที่ได้รับแจ้งทั้งหมด 1 เหตุการณ์ จาก 1 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 เหตุการณ์โรคไข้ปวดข้อยุงลายที่ได้รับแจ้งจากโปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด สำนักระบาดวิทยา รายจังหวัด อำเภอ ตำบล ปี พ.ศ. 2561

เหตุการณ์	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	จำนวนผู้ป่วย (ราย)	วันที่พบผู้ป่วย รายแรก	วันที่พบผู้ป่วย รายสุดท้าย	ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ
ยืนยันผู้ป่วยโรคไข้ปวดข้อยุงลาย	กรุงเทพฯ	เขตประเวศ	แขวง ดอกไม้	27	7 พ.ย. 61	27 พ.ย. 61	Chikungunya PCR +ve 5 ราย

การประเมินความเสี่ยง

สถานการณ์โรคไข้ปวดข้อยุงลายสัปดาห์นี้ ยังคงระบาดในพื้นที่ภาคใต้ โดยเฉพาะอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีแนวโน้มการระบาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และพบบางจังหวัดในภาคกลาง ได้แก่ กรุงเทพมหานครและนนทบุรี ซึ่งมีประวัติเดินทางและอาศัยในพื้นที่เสี่ยงภาคใต้ ดังนั้นจึงควรมีมาตรการและการเฝ้าระวังโรคอย่างต่อเนื่องเพื่อควบคุมการระบาดของโรคโดยเฉพาะในพื้นที่เขตเมือง ซึ่งมียุงลายบ้านเป็นพาหะ จึงควรดำเนินมาตรการเชิงรุกในการจัดการสิ่งแวดล้อม กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในชุมชน ที่อยู่อาศัยและโรงเรียน